

„Ledena kiša“ Slavena Tolja u spomen-parku Dotrščina

Pozivamo Vas da nam se pridružite na otvorenju ovogodišnje privremene memorijalne intervencije Virtualnog muzeja Dotrščina u spomen-parku Dotrščina u Zagrebu, **u ponedjeljak, 22. rujna 2014.** s početkom **u 12 sati** na glavnom ulazu u spomen-park.

Na javnom natječaju Virtualnog muzeja Dotrščina za privremenu memorijalnu umjetničku intervenciju na prostoru spomen-parka stručni žiri u sastavu Nataša Bodrožić, Silva Kalčić i Davor Sanvincenti odabrao je rad **“Ledena kiša”** autora **Slavena Tolja**.

Slaven Tolj intervencijom spaja dva lokaliteta i dva narativa; pričajući o jednom događaju, elementarnoj nepogodi u Gorskom kotaru prošle zime (početkom veljače 2014.), suptilno aludira na drugi, u drugom povijesnom vremenu – stradanje ljudi na masovnom stratištu, na tadašnjem rubu Zagreba. Rad se sastoji od stabala oštećenih prilikom olujne ledene kiše, dopremljenih iz Gorskog kotara, čime je autor instalirao „mrtvu šumu“ u zagrebačkom spomen-parku.

Na otvorenju memorijalne intervencije govorit će:

Slaven Tolj, autor intervencije, **Vesna Teršelič**, voditeljica Documente, i **Saša Šimpraga**, autor i voditelj projekta Virtualni muzej Dotrščina.

Nakon otvorenja osigurano je besplatno stručno vodstvo u spomen-parku za sve zainteresirane u trajanju od 45 minuta.

Obrazloženje žirija

Prijedlog Slavena Tolja “Ledena kiša” za privremenu umjetničku intervenciju u spomen-parku Dotrščina spaja dva lokaliteta i dva narativa; pričajući o jednom događaju, elementarnoj nepogodi u Gorskom kotaru prošle zime (početkom veljače 2014.), suptilno aludira na drugi, u drugom povijesnom vremenu – stradanje ljudi na masovnom stratištu, na tadašnjem rubu Zagreba. Bukovu šumu Gorskog kotara, kako kaže sam autor, ledene su škare najviše zahvaćale pri njihovim vrhovima pa bukovi šumarci djeluju kao da je neka nepoznata sila nemilice udarala lomeći vrhove drveća. U nevremenu je oštećeno osamdeset posto šumskih površina Gorskog kotara. Riječ o enormnim štetama od kojih će se još dugo vremena oporavljati i priroda i ljudi.

U prostor spomen-parka Dotrščina, na jednoj od zelenih površina, Tolj planira instalirati dvadesetak stabala bukve oštećenih prilikom olujne ledene kiše koja će dopremiti iz Gorskog kotara i na taj način podignuti/zasaditi „mrtvu šumu“ u zagrebačkom parku.

Slaven Tolj tako predlaže alternativni oblik javne plastike, translocirani *objet trouvé*. Njegov prijedlog odgovara definiciji izložbe kao Virtualnog muzeja Dotrščina. Konceptualizacijom teme spomenika povezuje prirodnu i nematerijalnu baštinu, također dvije vrste prirode, samonikle

šume Gorskog kotara i engleskog tipa Dotrščini obližnjeg parka Maksimir. Tako stvara poveznicu dviju različitih trauma, dijakronijskim i sinkronijskim pristupom, spajajući dvije lokacije u Hrvatskoj. Rad je suptilna kritika društvenog nečinjenja (sanacije prirodne šume kao i zaborava teme Memorijalnog parka u tranzicijskim i posttranzicijskim vremenima, novog ispisivanja povijesnih istina) i „utišani“ oblik umjetničkog aktivizma. Temom izranjavanog tijela (stabla) u oskvrnutoj zajednici (šuma) uspostavlja se jasna poveznica s masovnim egzekucijama na Dotrščini.

"Ledena šuma" kao prijedlog u svom narativu dodatno je aktualiziran koincidencijom termina natječaja s još jednom prirodnom katastrofom, poplavama u istočnom dijelu kontinentalne Hrvatske, ali i šire regije, koje nanovo otvaraju pitanje u kojoj su mjeri prirodne katastrofe rezultat činjenja ljudi, ili pak nedjelovanja.

O umjetniku

Slaven Tolj (Dubrovnik, 1964.) jedan je od najistaknutijih hrvatskih suvremenih umjetnika. Svoj rad artikulira u više polja umjetnosti, uključujući performans. Djeluje i kao kustos te dugogodišnji voditelj Art radionice Lazareti u Dubrovniku. Akter je lokalnih nevladinih inicijativa na društvenim pitanjima u Dubrovniku. Ravnatelj je Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci.

O spomen-parku Dotrščina i projektu Virtualni muzej Dotrščina

Spomen-park Dotrščina najveći je zagrebački gradski park i mjesto najmasovnijeg zločina u povijesti Zagreba. Tijekom fašističke okupacije od 1941. do 1945. godine, na lokaciji današnjeg spomen-parka ubijeno je tisuće građana, ponajviše iz Zagreba i okolice, ali i drugih. Postoje indicije da je smaknuća na prostoru parka bilo i u poraću.

Na uređenju spomen-parka Dotrščina sudjelovali su neki od najuglednijih hrvatskih krajobraznih arhitekata i umjetnika. Na prostoru parka postoji niz spomenika koji su radovi **Vojina Bakića, Branka Ružića, Stevana Luketića i Koste Angelija Radovanija.**

Od 2012. godine na prostoru parka izvode se privremene memorijalne umjetničke intervencije u sklopu aktivnosti Virtualnog muzeja Dotrščina. Muzej djeluje kroz privremene umjetničke intervencije na prostoru parka, privremene postave u javnom prostoru grada i druge aktivnosti.

Virtualni muzej Dotrščina autorski je projekt Saše Šimprage koji se provodi u okviru *Documente* – Centra za suočavanje s prošlošću, a predstavlja jedan od najinovativnijih pristupa izgradnji kulture sjećanja u Hrvatskoj.

Više o projektu: <http://www.dotrscina.hr/> i <https://www.facebook.com/virtualnimuzejdotrscina>

Projekt podržava **Ministarstva kulture RH.**

Zahvala: Grad Zagreb, Zagrebački holding - **Podružnica Zrinjevac.**